

SLOVENEČ.

Političen list za slovenski národ.

Po pošti prejemam velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.

V administraciji prejemam velja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto. Posamezne številke veljajo 7 kr.

Naročnino prejema opravništvo (administracija) in ekspedicija, Semeniške ulice št. 2.

Naznanila (inserati) se sprejemajo in velja tristoletna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr., če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2.

Izhaja vsak dan, izveniš nedelje in praznike, ob 1/26. uri popoldne.

Štev. 41.

V Ljubljani, v ponedeljek 21. februvarija 1887.

Letnik XV.

Beseda o Ciril-Metodovi družbi.

IV.

Domače šole, naši duhovni vrtovi, naj nam bodo mili, kakor lastno oko.

Slomšek.

V prejšnjih treh člankih sem skušal dokazati, da je šolska družba Ciril-Metodova potrebna. Naše družbe ni zbudil v življenje narodni fanatizem, marveč skrb za našo narodno življenje. Slovenci pa tirjamo katoliške in narodne šole, ki so nam sicer zagotovljene po državnih zakonih, a so večidel za nas le na papirji. S tem, da naša družba živi, razodeva ona želje slovenskega naroda po katoliško-narodni šoli; s tem pa, da deluje, skuša tudi vresničiti te želje, kolikor je našemu ubornemu narodu samemu mogoče. Upam, da nisem mahal po vetru, marveč tudi dokazal, kar sem trdil.

V sklepem članku si še oglejmo našo družbo v prihodnosti, ozirno se na vspehe, ki naj jih doseže Ciril-Metodova šolska družba.

1. Koliko časa bo družba delovala? — Ako bomo Slovenci složni, toliko časa, da se spolni namen, ki je družbo vzbudil v življenje. Družba ima namen, gojiti slovensko šolstvo na katoliško-narodni podlagi; ako država spregleda, da bo najmočnejša takrat, kedar zadovolji na podlagi pravice vse svoje narode in uvede v javne šole poduk na versko-narodni podlagi, potem je dosežen namen, v kterega prosih je delovala med slovenskim narodom naša družba, in potem se družba, ki je bila ustanovljena „ad hoc“, razdruži. Dokler pa trajajo sedanje razmere, dotlej bo imela družba posla polne roke, če ji ne bodo rok vezali Slovenci sami s svojo vnemarnostjo.

2. Kaki bodo družbeni vspehi? — Ako bi silnih vspehov pričakovali, gotovo bi se na zadnje varali. Toliko milijonov ne bomo zbrali skupaj, kakor jih zbirajo bogati in številni Francozje ali Belgi za katoliške, verske šole. Toliko mogočnih in lepih šolskih poslopij tudi ne bomo zgradili, kakor naši bratje na severu, vstrajni Čehi, za narodne šole. Tega ne pričakujmo, kar ne bo mogoče in kar nam tudi ni potreba. Mi smo narod, ki malo zmore, a tudi manj potrebuje. Glavno skrb bo družba obrnila na meje naše narodnosti in tam skušala za-

branjevati, da se nam ne odtuji, ne spridi vas za vasjo. Učiteljev in katehetov, ki se bodo posebej trudili za slovensko mladino, ne bo smela pozabiti, pa tudi na privatne šole, šolske vrtove itd. morala bo obračati poglavitno svojo pozornost.

Govoreč o dejanskih vspehih, menim, da bo družba častno in vspešno reševala svojo nalogo, če jo bodo pri tem plemenitem, za narod naš prepotrebem delovanju podpirali vsi rodoljubi slovenski. Edini, vneti in požrtvovalni Slovenci, ti pripomorejo družbi do povoljnih vspehov. Njim je iskati primernih potov in vsestranskih poštenih pripomočkov, po kterih bo dohajala družbi denarna podpora, ki je poglavitna stvar.

3. Razen tega smem pa še zaznamenovati drugih vspehov, ki bodo tudi dobrodejno vplivali, da se naš narodni razvija vsestransko na katoliško-narodni podlagi. Na misli so mi moralni vspehi, kterih si društvo pridobi, ako se njegova pravila spolnujejo po besedi in v smislu, kakor sem si jaz v prejšnjih člankih razlagal pravila. Ohranili namreč bomo dve reči, ki ste nam, po besedah Slomšek-ovih, drage kakor svetle oči: sv. katoliško vero in pa besedo materno. Naj to nekoliko razdrobim.

Družba naša hoče katoliško šolo, s tem ona oporeka interkonfesionalni državni postavi, kteri je vera po šolah le pasterka. Ta vspeh posebno povdarjam; ker to bo vplivalo na slovenske učitelje, kterim je njih pripravljavna šola odtujila vero in jih vzgojila v čudnem, slovenskemu narodu tujem duhu. Spoznali bodo, če hočemo kaj povoljnega Slovenci doseči, je treba, da skupno delujemo posebno pri šoli na verski podlagi. Ali ne bo to prepričanje manjšalo število učiteljev brez vere in če se le nekteri pridobé, je vspeh že važen.

Enako, kakor na učitelje, bo vplivala moralno naša družba tudi na druge narodnjake, ki do sedaj povdarjajo izključljivo le narodno stališče, pri tem pa vero prezirajo ali še celo za nepotrebno smatrajo. S tem, da so ustanovili in da pristopajo družbi naši svetni rodoljubi, priznavajo, da pravi napredek pri mladini je mogoč edino le na versko-narodni podlagi, s tem logično sklepati, sami spoznajo, da je bilo pomanjkljivo in narodu škodljivo, kar so dosedaj za mladino posebej ali za narod sploh delo-

vali na izključljivo narodnem, morda veri nasprotno stališču. Menim, da kar hočejo sedaj vepiti v nežna srca slovenske mladine: ljubezen do vere katoliške in jezika slovenskega namreč, ne bodo pozneje iz njih sre rovali s tem, da bi se ne menili, ali celo smešili vero in delali le za narodnost. S tem spoznajo, da je pravi slovenski rodoljub le tisti, ki stoji sam za-se na katoliško-narodnem stališču in na tem trdnem stališču stoječ tudi javno deluje, uvidijo, da narodnost slovenska ni le jezik Slovencev, le njih obleka, njih narodne šege in navade, marveč bistveno tudi njih vera, da je toraj le tisti res pravi rodoljub, ki so mu enako drage vse svetinje našega naroda, ki mu je ljubo in drago vse, kar naš narod ljubi, za kar se bojuje in celo življenje žrtvuje, in to je: vera katoliška in pa beseda materna.

Ako to spoznanje prodré med našimi rodoljubi, in če si hočejo dosledni ostati, tudi mora prodreti, ker, če hočejo pri mladini delati na katoliško-narodni podlagi, morajo dosledno povsod za narod delati na tej podlagi; ako prodré to spoznanje, pravim, je res moralni vspeh naše družbe velikansk, ker ravno v tej družbi si bodo podali svetni in duhovski rodoljubi bratski svoje roke, zoprna nezaupnost med njimi bo zginila, skupno bodo delali za narodov blagor. Svetni bodo bolj povdarjali narodno stališče, duhovni bolj versko, oboji pa bodo združeni stali na edino pravi versko-narodni podlagi. — Duhovniki bodo s svojim obilnim pristopom in požrtvovalnim delovanjem pokazali svetnim rodoljubom, da hočejo enako kakor nekdanji duhovniki sami, sedaj v bratovski družbi in ljubezni s svetnimi rodoljubi stati na braniku, ob kterega se zastonj zaganjajo valovi brezverskih, nam tujih nasprotnikov.

Kar narodnjaki po pravici in strogo tirjajo od nas slovenskih duhovnikov, da smo narodni, enako in še z večo pravico mi duhovni zahtevamo od katoliških narodnjakov, da so verni. Oj, pridi doba, ki bo zopet slovensko-katoliška in katoliško-slovenska! Tista doba bo za Slovence najsrečnejša!

Če vsega tega družba ne doseže, nič ne dé, gotovo pa je, da se razdvojeni rodoljubi vsaj v skrbi za nežno mladino najdemo v družbi Ciril-

LISTEK.

O galskih grobéh na Dolenjskem.

I.

Meseca junija 1885 smo že čez tri mesece razkopavali keltske grobe pri vaséh Slepšek, Sv. Križ pri Mokronogu in na pašniku pri vasi Ribjek; našli smo vsakovrstnih lepih starin iz več stoletij in sicer veliko mnogovrstnih lončenih posod, med temi celih čez 40 komadov, in so bile nekatere prav lepo pisane; dalje smo dobili lepe sulice, sekire, eno iz brona, veliko različnih zapestnic, posebno veliko uhanov prav dobro ohranjenih, vsake vrste igel, veliko prstanov, šivanke iz brona, trnke iz brona za ribe loviti, nože železne in bronaste, koral je bilo malo, vendar pa med tistimi nekoliko lepih bronastih. Jako lepi pa so bili pasovi za moške. Med drugimi grobovi našli smo bogat žensk grob, ki je bil meter globoko v skalo vsekano. V njem je počivalo žensko truplo, ki je bilo s samimi kamnitimi ploščami za-

suto. Zavito je bilo v nekaki tkanini, ktera je bila vsa z malimi bronastimi gumbicami olupšana. Bile so prav na gosto na tkanino našite in so služile za lišp. Našli smo jih več stotin. Našli smo tudi trinajst igel, med temi je bila ena steklena, dvanajst bronastih; ena je bila silno velika in je izmed vseh igel, na Kranjskem najdenih, ta najbolj znamenita in največ vredna. Tista ženska je imela tudi lepe zapestnice in prav vrlo lepe uhane iz brona, koral pa ni imela nič. Ker je bilo vse v kamnu, je bilo vse tako ohranjeno, kakor bi bilo novo, popolnoma nepoškodovano. Tak bogat žensk grob je pač jako redek; med galskimi grobi se je našel tudi kak rimski, toda redki so bili.

Vedno sem opazoval svet tudi okoli hriba Debeveca, kje bi se dalo kaj starin dobiti; več ondašnjih hribov sem prelazil in skrbno ogledoval, toda po vnanji podobi ni bilo nikjer nič poznati, da bi ondi vtegnilo kaj zakopanega biti. Nekega dne zopet pregledujem, kje bi se kaj dobilo, kar opazim na nekem teh gričev tri prostore po par sežnjev narazen. Hosta je bila lastnina posestnika Vidmarja iz

Ribjeka. Grem ga vprašat, ali smem med bukvami v njegovi hosti nekaj lukenj skopati. On se čudi, česa bi jaz tam iskal in mi reče, da naj le kopljem samo bukev poškodovati naj se varujem, ki jih ima za listje. Drugi dan grem z dvema fantinoma za poskušnjo tjekaj in jima pokažem prostor, ki ga bil sem včeraj zaznamoval. Bilo je ravno 23. junija 1885. Fanta se čudita in se mi smejata, kako morem misliti, da bi bilo tukaj kaj zakopanega. Zemlja je bila trda, da se je ni hotla matika kar nič prijemati. Jaz med tem pogledam malo dalje po hosti. Ko se vrnem, fantov ni več tam. Mene jezi, zakaj sta pustila delo in nazaj sta morala priti. Rekla sta mi, da je tako trdo, da se matika čisto nič ne prime; saj ne bo nič, kaj bova kopala! Jaz jima rečem, da moreta kopati tam, kjer sem jima pokazal. Nevoljna gresta z mano nazaj in sedaj sem pri njima ostal. Pri kakih 18 palcev globočine že smo prišli na sled čepinjam razbitega piskra. Takoj je bilo nekaj upanja, da utegne kaj biti. In res smo našli železno dobro ohranjeno orodje, dotlej nam čisto neznano. Bilo je lepo vkup zloženo, našli smo en meč v

Metodovi, ki naj zmanjša in če moč zatara popolno rod, ki razprtije dela med brati. Kdor bi, vse to besedovanje beróč, na zadnje rekel: Lepe želje, a prazne sanje, tistemu odgovorim s pesnikom: A pač! zgini sen kot sen — Pa daj, vresniči se!

Šolsko družbo Ciril-Metodovo pa priporočim tebi, narod slovenski; skrbi zanjo in preskrbi jej pripomočkov, da vspešno deluje in vzgoja našo mladino na katoliško-narodni podlagi.

Ker pa je vsa naša moč od zgoraj, zato se obrnem, sklepajoč te vrstice do sinjih nebes, kjer med drugimi v bližini božji živita in se radujeta tudi naša blagovestnika Ciril in Metod, proséč ju: Svetnika naša, sprosita milega Boga za narod slovenski blagoslov božji, da zedinjen v družbi svetega Cirila in Metoda, v družbi vajni, vsadi in vtrdi za vselej vero katoliško in pa besedo materno v sreih nam vsem drage, nedolžne mladine slovenske!

Čast Bogu, nam delo, narodu prospeh! —n.

Politični pregled.

V Ljubljani, 21. februvarija.

Notranje dežele.

Katoliško šolsko društvo imelo je 18. t. m. na Dunaju svoj shod, kterege se je 1500 ljudi vdeležilo. Med temi so bili najodličnejši sledeči dostojanstveniki: nadškof kardinal Ganglbauer, papežev nuncij Vanutelli, grof Hohenwart in knezinja Kamila Windischgrätzova. Načelnik Schwarz pozdravil je zbrane povdarjajoč potrebo, otroke v katoliškem duhu izgojevati. Kardinal Ganglbauer je rekel, da je katoliško šolsko društvo prav potrebno povsod ondi, kjer imajo brezverske šole, ktere nikakor ne podpirajo domače katoliške izgoje. Nuncij Vanutelli prebral je telegram sv. očeta, v katerem ta izraža svoje veselje o ustanovitvi katoliškega šolskega društva in daje celemu zboru svoj apostolski blagoslov. V imenu bolnega kneza Liechtensteina govoril je dekan Fischer in v imenu bolnega P. Greuterja pa monsignore dr. Scheuher iz Sempolita. Shod se je sk'enil s trikratnim navdušenim „hoch“ na presvitlega cesarja in sv. očeta. Katoliško šolsko društvo ima do sedaj 4000 udov in 30 podružnic. Do sedaj je ustanovil že eno katoliško šolo, tri druge pa še ustanoviti namerava. Med temi bo ena v Dunajskem II. okraji Leopoldstadt, kjer je največ židov.

Odsek za napravo **delavskih kamor** ali zbornice pečal se je z načrtom te postave zopet dné 18. t. m. Dr. Kaizl razlagal je jako natančno ustavni pomen nameravanega koraka, ter je dokazal, da, če dobé delavci vsled tega svoje poslance, se bo pri marsikakem poslancu zgubil značaj poslanca zastopajočega zgodovinsko pokrajino, ker bi po načrtu te postave delavci iz več pokrajin skupaj po enega poslanca dobili. Govornik pravi konečno, da je res potrebno za delavce nekaj storiti, kar jim polajša sedanjo bēdo in predlaga, da naj se sestavi odsek, ki naj načrt dotične postave presodi in potem sestavi vprašanja, na ktere naj bo nalašč za to sklicana enkēta odgovarjala. — Grof Taaffe je na to pojasnil, da gré tukaj prav za prav za tri načrte postav. Prva postava naj bi dala delavcem aktivno volilno pravico in prav o tej se toliko časa ne dá govoriti, dokler ni rešena postava o bolniškem zavarovanji in zavarovanji za nezgode. Kar se pa tiče druge in tretje postave, ali naj se delavcem sploh priznava volilna pravica ali ne, je vprašanje jako lahko, odgovor pa silno težak. V tem oziru bo treba še veliko premisliti in prevdariti. Če se dá delavcem volilna pravica, žali se s tem sedanja volitvena postava, ki je vravnana na korist stanovskih skupin,

ne pa po posamičnih razredih človeške družbe. Sedaj imamo za mero cenitev premoženja, potem ne. Konečno bi se novotarija zadevala tudi v zgodovinsko-politično osebnost ter bi morali vsled tega tudi delegacijsko postavo spremeniti. Silno velika je pravica, ki se kakemu človeškemu stanu s tem prizná, da se mu dá volilna pravica v državni zbor, in vlada sedaj še ne more odgovarjati, temveč mora pred vsem drugim poznati korporacije, katerim naj bi se volilna pravica dala. Ker pa delavskih zbornic ravno še ne poznam, se v zadevo tudi ne morem spuščati. Najprvo je treba spoznati, kakošne bodo te delavske zbornice, kake dolžnosti in kake pravice bodo imele in še le potem bo vlada rekla svoj: da ali ne. — V dotični odsek so bili voljeni: Plener, Exner, Kaizl, Szczepanowski in Šuklje. Načelnik odseku je Exner.

Brambovska postava za Tirole in Predarlško je razglašena. Do sedaj ste imeli ti dve deželi lastno brambovsko postavo. Od kar se je pa v Avstriji črna vojska vpeljala, pokazalo se je, da se mora tirolska brambovska postava toliko predelati, da bo s črno vojsko, ki je za celo državo veljavna, kolikor toliko v soglasji. Po tej predelani postavi deli se deželna obramba na Tirolih po novi postavi v deželne strelce (brambovce) in pa v črno vojsko. Deželni strelci smejo se načelno le v domači deželi rabiti, če pa deželni zbor dovoli, gredó lahko tudi čez deželne meje v boj. Če bi bila pa skrajna sila, jih cesar tudi lahko brez dovoljenja deželnega zbora na bojišče razven domače dežele pokliče in deželni zbor še-le pozneje pri prvem zasedanji dá svoje dovoljenje. K črni vojski spadajo pa vsi avstrijski podaniki, ki imajo na Tirolih in na Predarlškem domovinsko pravico in niso podvrženi ne stalni vojski, ne mornarici in ne brambovcem, od začetka leta, v katerem spolnijo svoje 19. leto pa do konca leta, v katerem dopolnijo 42. leto svoje starosti, če jih telesna ali duševna pohabljenost ne dela nezmožnih za boj. Tudi črna vojska sme se redno le v domačiji rabiti za obrambo dežele, izredno pa in kedar bi bilo to iz strateških ozirov potrebno, pa tudi zunaj deželnih mej. Vsi drugi paragrafi deželne brambovske postave so slični s to, ki je za celo državo veljavna.

Vnanje države.

V srbskem Pirotu ob bolgarski meji prišla je srbska politična oblast **bolgarski zaroti** na sled, pri kateri so Cankovci poglavitno ulogo imeli. Name-ravali niso nič več in nič manj, kakor revolucijo napraviti, v kateri so mislili sedanji bolgarski vladi vrat zaviti, na njeno mesto pa rusoljubne može iz Cankovega tabora postaviti. Srbija se še ni odločila, na katero stran bi bilo bolje obrniti se. Vendar je pa toliko prijaznosti sedanji bolgarski vladi že skazala, da ob svoji meji in na lastni zemlji ne trpi nikakih zarot proti sedanjim bolgarskim vladarjem in je puntarje iz Pirola zapodila, ker bo revolucija v Pirotu Srbiji morda še bolj nevarna postala, kakor Bolgarom. Srbski radikaleci in narodno-liberalci so menda nekaj takega nameravali, kajti jako so oboji nevoljni, da je vlada nameravano revolucijo že v kali zatrla. Bolgarski sedanji vladarji pravijo, da bi takoj odstopili, če bi le kdo poroštvo dal, da se dežele ne polasté Cankovci, preden da Rusija razglasi takega prestolnega kandidata, ki bi bil tudi Bolgarom všeč. Dokler bo pa Rus svojega Mingrelca usiljeval, za kterege na Bolgarskem nihče ne mara, kakor le Cankov Dragan, pa sedanja vlada ne more druzega storiti, kakor da se k večjemu toliko umakne, da bo tudi opozicija primerno zastopana. Nikakor pa nečejo Cankovcem dežele prepustiti, ker se bojé, da bi jim ti Rusov ne privlekli v deželo, kajti le predobro imajo jih še vsi v spominu, koliko da so trpeli pod ruskim gospodarstvom, kterege je knez Aleksander s težavo odpravil. Cankov in njegova stranka pa ravno to namerava, ker misli, da ne pojde v nebesa, če ne bo Rusov za gospodarje v deželi imela. Prav to je tudi vzrok, da se Bolgari Mingrelca tako branijo, ter mu ne zaupajo, da bi jim ne napravil samoupravnih pravic za rusko priljubljenost.

Ako so najnovejše vesti **iz Carigrada** resnične, so posebno Iztočno-Rumeliji Cankovega in njegovih spletek že do grla siti. Zato se je sestavil tajni odbor, ki si je stavil nalogo, Cankovega po sili s poti spraviti, in je razposlal najete ljudi v Carigrad iskat ga. Ker je pa pri vsaki malopridnosti izvestno tudi človek, ki jo iz kakoršnega-koli vzroka izdá, tudi ta zarotni odbor ni imel sreče. Nekdo je visoki porti njegove naklepe naznanil, da so namreč prišli iz Iztočne Rumelije može oboroženi z revolverjem in bodalom, ki strežejo Cankovemu po življenji. Visoka porta je takoj svoje briče po vsih le količkah sumljivih gostilnah razposlala, da bi zarotnikom na sled prišla in je res enega takega človeka prijel, čegar popis se je strinjal s popisom najetega morileca, ki naj bi Cankovemu pokazal pot na oni svet. Prijeli so namreč v neki gostilni Iztočno-Rumelije Inakjevega, ki je pri Carigradskih Bolgarih popraševal, kje bi lahko s Cankovcem govoril. Pri telesni preiskavi našli so pri njem revolver in pa bodalo v palici skrito. Spremljal je tega človeka več časa nek Macedonec, kterege Carigradska policija tudi išče. Odločno moramo tako postopanje pri Bolgarih grajati. Umor ostane zlodejstvo po božjih in državnih postavah v kakoršnih-koli okoliščinah, v političnih ali drugih. Če se hočejo Dragana znebiti, napnó naj politično agitacijo

proti njemu, okličejo naj, da, kar Cankov sklepa, država tega ne priznava, ker sklepa na svojo roko, in če ni drugače, naj ga vlada spravi pod ključ, če bi le ne nehal nemira delati. To so sredstva, ki jih postava dopušča, in zarad kterih Bolgari ne bodo zgubili spoštovanja, ki ga imajo v Evropi. Z umorom si pa ne bodo nič pridobili, pač pa bodo spoštovanje zgubili, ki ga sedaj imajo.

Francozje so konje tako dolgo na Nemškem in Danskem kupovali, dokler izvažanja teh nemška vlada ni prepovedala, dokler so jih na Danskem še kaj dobili. Sedaj so se obrnili po to blago k svojim sosedom na zapadno stran. V Španiji kupujejo sedaj Francozje konje in mule. Pobirajo vse, kar jih je za vojsko pripravnih in jih plačujejo, kakor Španjolci sami hočejo. Pobrali so jih menda že toliko, da je jelo španjskega vojnega ministra samega skrbeti, kako bo pokrtil lastno potrebo, če tudi Španija ne ustavi izvoza konj in mul. Ali bo vsled tega tudi ondi izšla dotična prepoved, ni še določeno, vendar se je pa nekteri nadjajo. Na Nemškem okoli Schweinfurta jeli so pa prekupei dróbnico kar od kraja pobirati in tudi vsako le količkah primerno ceno za njo dajati, ker jo na Francoskem z lepim dobičkom prav lahko v denar spravljajo. Med tem, ko se vlada tako na boj pripravlja, na kterege narod menda še ne veruje prav trdno, tudi anarhisti ne počivajo. V nedeljo so se zbrali ob grobu svojega tovariša Julesa Vallesa, kjer so si prisegli na to delati, da bodo skoraj po celem svetu posestnike in bogataše s pota spravili, na kar bo nastopila po njihovih zmedenih nazorih tista zlata dōba, v kateri se bodo vsi ljudje pobratili. Tudi nemški socialisti vdeležili so se slavnosti in so prinesli rudeče vence na Vallesov grob. V soboto praznovali bodo tri nemška socialistska društva s poljskimi, ruskimi, skandinavskimi in drugimi enakimi društvi slovesnost pobratimstva. No, Francoska prihodnost bo lepa! Vlada se pripravlja na boj, anarhisti pa tudi. Vlada napada cerkev, anarhisti bodo napadli vlado in cerkev in to ne samo na Francoskem, temveč po celem svetu, kedar pride njihova ura. Francosko vlado bo pa silna odgovornost zadevala, da je mirnega očesa gledala, kako so se anarhisti pod njenim varstvom razvijali in se utrjevali. 19. dan febr. naj si pa zgodovina zapiše z debelimi črkami na svoje liste, kajti ta dan segli so si anarhisti, ali novodōbni rokovnjači skupne Evrope v roke, da hočejo neutrudljivo na vničevanje posestnikov delati.

Izvirni dopisi.

Iz Bistriškega okraja na Notranjskem. (Konec.)

Kolera, ktera je lani v Trstu in Reki ljudi morila; strah pred vojsko; splošni propad blaženega laškega kraljestva in posebno zmrzlina, ktera je vničila nasade limon in sploh slabe letine južnega sadja, — to je provzročilo propad lesne kupčije, ter bēdo in tugo med vbogimi delavci. Pa tudi ta nezgoda ima svojo dobro stran. Gojzdovi, kteri so se do sedaj neusmiljeno izsekavali in pokončavali, bojo imeli sedaj nekoliko časa mir, drevje si bo nekoliko opomoglo in zopet pokrilo rebra našemu pustemu govorju.

O prodaji vode „Bistrice“, ktero bi Tržačani radi v Trst odpeljali, je sedaj vse tiho. Da pa Tržačani še zmirom mislijo, da se jim bo vroča želja spolnila, temu je dokaz, ker so neki pred par tedni Tržaški inženirji zopet izvirke Bistrice ogledovali, ter vodo pokušali. V kratkem bomo zvedeli, kaj se bo odločilo.

Naj konečno tudi o Bistriško-Trnovski „Čitalnici“ par besed spregovorim! Saj dohajajo slovenskim časnikom od vseh strani poročila o veseljah in besedah, ktere prirejajo sedaj v predpustnem času razna narodna društva svojim udom in neudom. Bistriška Čitalnica je bila med najprvimi ustanovljena, in pravijo, da je nekdanj zeló cvetela in slovela. Krasne besede in lepe igre je prirejala pod svojim nekdanjim pevovodjem gosp. prof. Grbicem. Čez nekaj let je jela hirati in je umrla. Na novo so jo ustanovili pred nekterimi leti domoljubni gospodje; vendar že par let nismo slišali o posebnih veseljah; razun o par plesih v pustnem času; ni bilo besed, ne podučnih govorov, ne lepega petja. Zatorej so čitalnični udje zeló hvaležni sedanjemu odboru in gospodom in gospodičinam, kteri so nedavno v spomin V. Vodnika lepo „besedo“ priredili, ter mnogobrojne poslušalce popolnoma zadovoljili. Slavlilni govor, vbrano petje, dobro speljana igra, vse je bilo hvale vredno.

Pleše se lahko povsod, v čitalnicah ples ne zadostuje. Slava našim vrlim pevcem, in diletantom, kteri so pokazali, kake moči ima naša čitalnica in kaj je pravi namen čitalnic: Poduk ljudstva, blaženje

nožnicah čez en meter dolg. Ker je bila jama samo dva čevlja na dolgo skopana, so morali meč dvakrat pripogniti, da so ga zamogli vanjo djati; pod mečem je bila sulica, nož, ena lepa čisto nove vrste sekira, dve železni igli, podobni rimskim, en ščit, podoben železnemu klobuku. Pod tem orodjem so bile sežgane kosti brez pepela, kar na zemljo položene. To so bili do zdaj na Kranjskem prvič najdeni galski grobovi. Našli smo potem vsega vkup devet enakih mečev, toraj devet moških grobov. Pri nekterih mečih so bile čudne železne verige jako podobne današnjim furželnom, s kterimi privezujemo govejo živino. Te verige so imeli, da so meče na njih nosili. Veriga je bila pri pasu privezana in na nji je visel meč. To so bili galski vojaki. Meč, sulica, nož, sekira in ščit so imeli za orožje. Meči so dolgi in lepo napravljeni, sulice so lahke in lepše, kakor keltske. Našli smo v enem teh grobov tudi škarje za ovce striči, enake kot so sedanje, dalje tudi kamen za kresanje. Vse to je bilo v moških grobovih.

sreca, in pošteno kratkočasenje. Ker je sploh hvaljevredna navada, da v tistem postnem času vsakoršne veselice po narodnih društvih potihnejo in počivajo, ker se bo tudi naša čitalnica tega pravila držala, bodo imeli gospodje pevci časa dovolj, vežbati in vaditi se, da nas potem po veliki noči kmalo zopet razveselijo. Prav bi bilo, da bi se ktera prihodnjih besed v prid blagajnici društva sv. Cirila in Metoda priredila; dosegel se bi tako dvojni namen, združilo bi se „utile dulci“ — prijetno s koristnim. — Zimo smo imeli do sedaj nenavadno oestro. Najhuji mraz je bil 20. januarja, ko je kazal gorkomér 14° mraza po Ream., in potem vedno 5 — 8° pod 0.

Razun tega nas pa še vsak teden pozdravi huda burja, ktera iz hribov privrši, par dni razsaja, ter se potem na tihoma od nas poslovi, ko je kmetom slamnate strehe hudo razkosmala in razmetala. Tudi zimo letošnjo bomo zapisali v črne bukve — v Bistriškem okraju. X. Y

Z Dunaja, 20. febr. (Koroške razmere.) Slovenski poslanci so se že od nekdaj poganjali za svoje sorojake na Koroškem, akoravno so jim na sprotniki pri vsaki priliki oponašali, da naj se za Koroško nikar ne brigajo, ker ima ta dežela svoje lastne poslance. Silno so toraj želeli, da bi skoraj prišel čas, ko bi v državnem zboru vsaj eden zastopnik Koroške sedel na desnici, ker je ta dežela sedaj edina, ki nima nobenega. Posrečilo se je zadnjič z baronom Pinotom, ki je pa odložil mandat, ker bi ga sedaj, ko je postal cesarski namestnik v Bukovini, samo po sebi ne mogel izvrševati. Nadejali smo se, da se bodo naši rojaki na Koroškem zopet krepko postavili na noge in šli v boj za svojega kandidata. Najboljši kandidat bi bil, kakor se je tudi „Slovenec“ poročalo, deželni poslanec gosp. Muri, o katerem je pa zadnji „Mir“ pisal, da kandidature ne sprejme. Toda te dni se je našim poslancem prav zanesljivo naznanjalo, da g. Muri sprejme kandidaturo. Mislili smo, da je glavna zapreka za prihodnjo volitev odpravljena in da se naši somišljeniki na Koroškem zaupljivo podajo na volišče. Toda 18. t. m. dobili so iz Celovea novico, da je slovensko ljudstvo zaradi najnovejšega čina preveč vžaljeno in potrto, in da pri teh razmerah in po teh skušnjah ni mogoče voliti. Ta najnovejši čin je imenovanje novega škofa, ki slovenščine ni zmožen. Umevno je, da se slovenskemu prebivalstvu na Koroškem žali sree, ako vidi, da njegovi otroci v šoli ne smejo tako moliti k ljubemu Bogu, kakor jih je slovenska mati učila, da oznanjevanja svetih resnic ne morejo v svojem jeziku slišati od višjega pastirja, da mu ne morejo iz ust v usta razodevati svojih želj in potreb. Z njim žalujejo tudi vsi njih slovenski sorojaki v raznih deželah, ki so imeli iskreno željo, da naj bi dobili slovenščine zmožnega kneza in škofa; in ko bi bili merodajni krogi hoteli, bi bili gotovo tudi brez posebnih težav našli takega kandidata. Ali sedaj je imenovanje dovršeno, in ako je novo imenovani knez in škof res tako izvrsten, kakor ga popisujejo razni listi in si bo de prizadeval biti pravi pastir svojim ovčicam, se bo de slovenščine učil in naučil, in dopolnil tisto potrebno lastnost, ktera mu sedaj manjka. Res čitam v „Slov. Narodu“, da se hoče dr. Kahn učiti slovenskega jezika.

Nikakor ni toraj pametno, da se hočejo koroški Slovenci sedaj kujati in volitve zdržati, ker se jim ni spolnila njih iskrena želja. Oni mislijo, da vladi klubujejo, ako se volitve zdržijo in s tem pripomorejo, da brez vsakere težave zmaga nasprotnik sedanje vlade. Ali poslanci se ne volijo za vladu, volijo se za narod, in ako se slovenski prebivalci na Koroškem kujajo, ter se nečejo podati na volišče, s tem škodujejo le sami sebi, ker s tem pričajo, da jim je vse eno, ali imajo v državnem zboru kakega poslanca ali ne. In če se sami tako malo brigajo za zboljšanje svojih razmer, kako bi smeli pričakovati, da naj se za nje brigajo drugi? Novica, da so slovenski rodoljubi na Koroškem sklenili roke križem položiti, je res veliko nevoljo zbudila med našimi poslanci. Dogovorili so se že bili, kako se bodo v prihodnji budgetni razpravi potegovali zlasti za koroške Slovence, sestavljen je bil že načrt, po katerem so si hotli med seboj razdeliti raznotere naloge, vsakteremu so bile že odmenjene točke, ki jih je imel obravnavati, in določeni so bili že posamezni oddelki državnega proračuna, pri katerem se je imel dotični vpisati za govornika. Kar pride novica, da hočejo Korošci sami v boj s protivnikom svoje puške v grm pometati in boj ustaviti! Kje boste našli noreca, da bo vse neprijateljske vojske sam pre-

vzemal, da bode sebi samemu na kvar nadaljeval borbo ali jo iz nova pričel, ako se on, kteremu je iz prijaznosti in zaradi sorodovinstva hitel na pomoč, z bojišča umakne in se ne mara bojevati s protivnikom. Umevno je toraj, da so naši poslanci, zvedevši to žalostno novico, prvotni načrt premenili in da popuščeni od koroških rodoljubov, kterim so priporočali vdeležbo pri državnozborni volitvi, koroških zadev posebej ne bodo obravnavali, ker bi se jim sicer kaj lahko z nasprotne strani oporekalo, da so jih zatajili (na laž postavili) koroški Slovenci sami, ker je bil kandidat Lax izvoljen soglasno. Ako se koroški Slovenci sami ne bodo začeli gibati, je vse naše vpitje, vse naše prizadevanje zastoj, ker nasprotniki mislijo, da smo le mi sitni, ljudstvo pa je mirno in zadovoljno s svojim sedanjim stanjem. Ali toraj res ni mogoče, da bi se slovenski volilci na Koroškem vdeležili volitve na 14. marca t. l.?

Iz Goriške okolice, 16. febr. (Konec.) In kakor da bi ne bilo v Primorju nerešenega narodnostnega vprašanja, ki ob vsaki priliki na kviško sili, ktero pa za državo ne le ni nevarno, ako bi se rešilo nam vgodno vsled § 19, marveč bi jej še le pomagalo odbijati glave „irredentovski“ hidri, se je k temu pridružila še druga sitna nadležnost zaradi protestantskega zavoda v Rušiču, blizu dve uri od Gorice. Ta zavod protestantske propagande, kterega vzdržuje že več let — menda od l. 1869 — goreča luteranka Elvina Ritter, omožena s katoliškim grofom La-Tourom,*) prizadeva itak že mnogo let velike skrbi cerkveni oblasti, tako škofijstvu kakor iskrenemu župniku v Koprivi. Se vé da so temu mnogo krivi dotični, če tudi siromašni furlanski stariši, ki dajejo svoje otroke ali sirote v isti zavod v hrano in izrejo, zato ker je brezplačna. Škofijstvo Goriško je v tem oziru, ker se na istem zavodu niti varstveni pogoji državne postave, s katero je bil zavod dovoljen, ne spolnujejo, pisalo že nekterikrat namestništvu v Trst, a ni dobilo niti odgovora na to, akoravno ste državna in cerkvena oblast sporedene. Dotični Koprivski župnik je v oziru zapeljevanja deklic h luterski krivoveri in zanemarjenja verskih dolžnost od strani onih katoliških gojenk mnogokrat povzdignil svoj glas, pa dosihmal ni od zgorej došlo ne belo ne črno na tiste vtemeljene pritožbe. Vsled tega je bilo prečast. nadškofijstvo nedavno primorano, zažugati tistim nemarnim starišem, ki dajejo svoje deklice v oni zavod in jih nočejo vun vzeti, zaradi nevarnosti prestopa h krivoveri, da se jim odtegne prejemanje sv. zakramentov; pa tudi to ni mnogo zdalo, nekaj pa je vendar. Ustanovilo se je za katoliške zapuščene deklice z velikodušno podporo blagih dobrotnikov, zlasti g. K. D., ki je podarila v ta namen 12.000 gold., zavetišče sv. Jožefa pri svetem Roku v Gorici, kjer biva in se odgoja nad trideset takšnih ubogih sirot pod vodstvom šolskih sester „de Notre-Dame“.

Ker se bega verski čut deklic v onem luteranskem zavodu v Rušiču, je stavil zaradi tega v poslednji sesiji naš deželni poslanec, g. dr. Gregorčič, pritožbo v obliki interpelacije na visoko vladu, v kateri je djansko dokazal, da se po nikakem ne spolnujejo državne postave v istem zavodu, in kaj meni vendar slednjič vlada v tem oziru vkreniti? Ali mesto da odgovarja visoka vlada na to, je odgovoril v „Corrieru“ nepoklican soprog vzdrževalke zavoda na to, pa tako, kakor piše „l'Eco“, da le pritruje stavljenim pritožbam interpelanta, če tudi nehoté. Na istem zavodu je med 43 deklicami 22 luterank in 21 katoličank; toraj čujte varhi Siona!

Kako da se giblje protestantsko društvo „Gustav-Adolf-Verein“, je zopet prinesel „l'Eco“ št. 12 (9. februarja t. l.) v dopisnici iz Čevdada, kjer so 30. januarja t. l. napravili luteranski emisérji velikanski flaško; kajti nihče jim ni hotel dati niti prostora za „evangeljsko sejo“ niti za en večer! Prav tako! Naj le gredó nazaj v svoj „Rajh“ prodajat svojo nemško in luteransko kramo!

Domače novice.

(Dve Neže Žitnikove dijaški ustanovi) ste razpisani s početkom šolskega leta 1886/7 do 10. marca

*) Tù je zopet novi dokaz, kako modro odsvetuje katoliška cerkev mešane zakone, ter jih le trpi kot „malum minus“, (manjše zlo). K tej gorečnosti omenjene soproge je pripomogel zelo prejšnji Goriški luteranski pastor, ki je bil ravno zaradi prevelike gorečnosti za lutersko krivovero z bolj zmernim sedanjim dr. Sch. nadomeščen, kakor sem slišal iz dobrega vira. Pis.

in sicer: a) za gimnazijalce rojene v fari Višenjski, ki se hočejo posvetiti duhovskemu stanu, v znesku letnih 150 gld. 60 kr. in b) za učence na ljudski šoli v Višnji Gori v znesku letnih 15 gld. Ustanovi podeljuje vsakočasni knežsko škof Ljubljanski.

(Univerza v Ljubljani.) Slovenski državni poslanci so, kakor „Politik“ piše, menda sklenili pri vladi poprašati, kako je že z ustanovitvijo slovenske univerze v Ljubljani. Če vlada Lahom v Trstu misli laško univerzo napraviti, koliko bolj jo smemo Slovenci v Ljubljani zahtevati.

(Odbor družbe sv. Mohorja) je v seji 19. t. m. sklenil za ustanovo Erjavčeve podariti 500 gld. iz tiskarničnih dohodkov; in to iz velespoštovanja in hvaležnosti do neumornega in neprecenljivega rajncega sodelavca družbinega in z ozirom na žalostne razmere osiroščene družine njegove.

(„Slavčeva“ maskerada) na pustno nedeljo zvečer v prostorih čitalnične restavracije je bila jako dobro obiskana. Došlo je toliko prijateljev veselega slovenskega petja in priljubljene domače zabave, da so poslednji došli z veliko težavo še prostore dobili. Zabava je bila povsem jako živahna in smemo po pravici soditi, da si „Slavec“ med Ljubljanskimi narodnimi krogi vedno več tal pridobiva z neumornim svojim prizadevanjem za razširjanje lepega slovenskega petja.

(Porotne obravnave) v Ljubljani se pričnó 7. marca in bodo trajale menda do 12. marca. Pri prvi obravnavi zagovarjala se bota Miha Vrhovnik zaradi uboja in Janez Gospodarič zaradi uboja. Dne 8. marca: Ant. Jankovič zaradi hudodelstva nevarnega telesnega poškodovanja; Silvester Hrovat zaradi hudodelstva tatvine; 9. marca: Miha Kavčič zaradi hudodelstva požiga; Janez Krhlikar zaradi hudodelstva tatvine; 10. marca: Jernej Kos zaradi hudodelstva uboja; Jovana Sedelčič zaradi hudodelstva tatvine; 11. marca: France Kern zaradi hudodelstva spolskega posiljenja; Anton Felfila zaradi hudodelstva ponarejanja denarjev; 12. marca: Andrej Hlebš zaradi hudodelstva hudega telesnega poškodovanja.

(Zasežen) je bil sobotni „Slov. Narod“ zaradi domače novice: — „V Zagrebu“ — o obsodbi dveh Hrvatov zaradi kalenja javnega miru.

(Težavna naloga.) Z Dobrne se nam z dne 19. febr. piše: Ker sem Vam že naznanil, da smo 16. t. m. imeli mraza za — 15°R., naj še danes dostavim, da je sledeče jutro toplomer kazal — 16°R., včeraj in danes pa celó — 18°R. Kakor pričajo podatki pri meteoroložnem opazovališču tukajšnjem, nismo tolikega mraza imeli od l. 1879. Danes že predpoldne je solnce po nekterih krajih začelo sneg malo taliti, vsled tega je upati, da živo srebro menda ne bode še nižje padalo. Ob enem naj vsaj za pust naznanim kar sem zvedel, da namreč baje nekdo namerava „jeden večer jour fix prevzeti“ in „čitati o raznih razumnikih, kedaj, pri kakošnem vremenu, po noči ali po dnevu da so mislili, pisali, pesnikovali itd.“ Ali ni to, gospod vrednik, imenito za tako mrzel pust, kakoršen je zdaj, težavna naloga?

(Umrl je) na Dunaji 18. t. m. ob 5. uri zjutraj gospod Anton Soretič, privatni uradnik, v 37. letu svoje dōbe. Pokojni je bil rojen Metličan iz dobro znane hiše. Njegova mati umrla je tudi na Dunaji preteklo leto. R. I. P.!

(Za Erjavčev spomenik) se je do sedaj vsega skupaj nabralo pri Goriškem dotičnem odboru 660 goldinarjev 36 kr. in je 600 goldinarjev v Goriški ljudski posojilnici plodonosno naloženih.

(O hudi zimi) prihajajo iz raznih krajev ena in tista sporočila. Vse toži, da tako zlobne že stari ljudje več let ne pomnijo. Po Dolenjskem, zlasti okoli Novega mesta, je pal jako velik sneg, mraz je pa tak nastal, kakoršnega letos na Kranjskem še ni bilo. Ob laški meji po Goriškem je minoli teden zima prebivalcem tudi zobe pokazala. Goričani tožijo, da tako hude zime že dolgo ne pomnijo. Celó solnce nima ob tem času ondi navadne prave moči.

(V Zagrebu) obsodili so minoli teden pisatelja in pesnika gosp. Harambasiča zaradi treh pesni tiskanih v „Balkanu“, ki so provzročevale menda kalenje miru, na 15 mesecev hude ječe, izdatelja lista g. Kokotoviča pa na jedno leto hude ječe.

(Tržaška ženska podružnica) sv. Cirila in Metoda je že potrjena. Vpisanih je 75 družabnic, med kterimi so 3 ustanovnice, 72 pa letnice.

(Avstro-ogerski Lloyd) pravi, da bi svoje vožnje v istočno Azijo pomnožil iz 12 na 24, če mu vlada mesto 1,760.000 gold. podpore taisto poviša na

2½ milijona. Pa menda ne bo nič s tega, ker Ogrji pravijo, da ne dajo nič več, kakor so dosedaj dali, namreč po pol milijona. Vsled tega se bo menda dosedanja pogodba za jedno leto podaljšala. (Zmrznila) je na Koroskem v Krški dolini uboga žena z dvema malima otročičema 17. t. m. (Volapüek) imenuje se nov umetno sestavljen svetovni jezik, ki naj bi združil vse narode v eno družino. Na Dunaji so se jeli posebno zanimati zanj in se ga mnogo mladih Dunajčanov že slovesteno uči. V prvi tečaj dotične šole v dolenje-avstrijskem obrtniškem društvu vpisalo se je v treh tednih 225 poslušalcev in poslušalk iz vseh stanov. Drugi tečaj pričel se je 17. t. m. zvečer s posebnim dovoljenjem c. kr. naučnega ministertva in ima tudi že 300 učencev. V soboto zvečer odprli so pa tretji tečaj v veliki dvorani trgovinske in obrtnijske zbornice, za katerega se je tudi že 250 oseb oglasilo. Za četrti tečaj se delajo že priprave. Vstopnice se dobivajo brezplačno pri g. Oskarju Kramarju, c. k. dvornemu trgovcu z umetninami na Grabnu št. 7. (Kolera) v Oseku je prominula.

Telegrami.

Zagreb, 20. febr. Po jednournem posvetovanju je sodišče včeraj zvečer proglasilo sodbo. Odklonivši zatožbo radi veleizdaje spoznalo je, da sta oba zatoženca kriva motenja javnega miru. Harambašić obsojen na 15 mesecev. Kokotović na jedno leto teške ječe. Državno pravdnništvo in zagovornik prijavila sta ničnosti pritožbo.

Rim, 21. febr. Kralj je izročil Depretis u sastavo novega kabineta. Vojni minister je odredil tri pogorske kompanije in jeden oddelek pogorskega topništva da se od 21. do 25. t. m. vkrcajo v Masavo.

Klic!

Vsled požara, ki je nastal v noči od 16. do 17. febr., vničeno je tukajšno deželno gledališče popolnoma. Pod razvalinami, iz katerih se še zdaj vzdiguje dim, zakopan je hram predstavljanje umetnosti, kjer so več ko sto let igrali in peveli za umetnost razumnemu občinstvu mesta Ljubljanskega napravili marsiktero redko veselje ter priredili marsikteri zabavni večer.

To nepričakovano katastrofo, ki je razrušila vabljivo zbirališče družbinskega življenja, obžalujejo globoko vsi krogi prebivalstva; vzbuja se pa tudi splošno sočutje do onih, ki so vsled tega prigodka najprej ter najhujše prizadeti, namreč do članov tukajšne gledališke družbe.

Jako izvrsten, nevtrudljivo delaven gledališki vodja nahaja se zdaj z vso svojo veliko družino v našej sredi; izgubil je, — ne gledé na jako občutljivo škodo, ki jo ima na svojem imetju, — za ta trenutek svoj zaslužek. Pa tudi drugi članovi, kateri so bili od njega angažirani, prišli so vsled te nesreče ob kruh ter so zdaj v velikej zadregi. Posamni članovi in posebno oni od orkestra, katerim so pogoreli instrumenti, trpe razun tega, da nimajo zaslužka, tudi še škodo na svojem skromnem imetju.

Z ozirom na to stisko ter gledé na obče znano dobrodelnost prebivalcev našega stolnega mesta Ljubljane, ki so vsikdar, kadar je šlo za to, da se pomaga svojemu bližnjemu, radodarno pristopili na pomoč, dovoljuje si podpisani podporni komité za one, ki so po tem požaru najprej prizadeti, vpeljati nabiranje darov ter prosi podpore za imenovane v stiski se nahajajoče članove gledališke družbe. Tudi v tem slučaju gotovo veljajo resnične besede: „kdor hitro dá, pomaga dvojno.“

Doneski in darovi sprejemali se bodo v komptoaru časopisa „Laibacher Zeitung“ pri Kleinmayr-Bambergu ter se bodo razglašali v javnih listih.

V Ljubljani, 18. februarja 1887.

Za podporni komité:

Grof Gustav Thurn,
dež. glavar.

Ferdinand Mahr,
ces. svetnik.

Umrli so:

17. febr. Alojzija Jušek, šivilja, 24 let, sv. Petra cesta št. 13, trebušna vnetica.

V bolnišnici:

16. febr. Franc Marn, usnarj, 50 let, jetika.

18. febr. Lenka Sever, gostija, 72 let, Marasmus. — J. Jurmann, rudar, 65 let, Hydropere condium.

Tuji.

17. februarja.

Pri **Slova**: S. Aush, železnični nadzornik, z Dunaja. — Emilija Peilinger, soproga ravnatelja, z družino, z Dunaja. — Grünwald, Ulmann, Preisack, Kimmerer in Weiss, trgovci, z Dunaja. — Ignacij Vierterl, potovalec, s soprogo, iz Českega. — Anton Turnšek, potovalec, iz Moravskega. — G. Suschnig, trgovec, iz Gradca. — Albert Kuteman, trgovec, iz Trsta. — Albert Sperl, vodja tovarne, iz Reke.

Pri **Bavarskem dvoru**: Neubauer, zasebnik, iz Abacije.

Pri **Južnem kolodvoru**: Pokorny, major, iz Celja. — Matija Eržen, posestnik, iz Bleda. — Gollob in Kovier, posestnika, iz Kranja.

Izdajatelj in odgovorni vrednik Josip Jerič.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje		Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
opazovanja		zrakomera v mm	toplomera po Celziju			
19.	7. u. zjut.	736 83	— 19 8	sl. svzh.	jasno	0-00
	2. u. pop.	734 38	— 4 4	sl. jzap.	jasno	
	9. u. zveč.	734 93	— 5 6	sl. zap.	"	
20.	7. u. zjut.	735 04	— 14 0	sl. svzh.	jasno	0 00
	2. u. pop.	733 29	+ 0 4	sl. zap.	"	
	9. u. zveč.	733 67	— 2 6	"	d. oblačno	

Jasno in mrzlo. Srednja temperatura — 13·5° C., za 13·2° pod normalom.

Jasno in mrzlo. Srednja temperatura — 13° 5' C., za 13 2° pod normalom.

Dunajska borza.

(Telegrafsko poročilo.)

21. februarja.

Papirna renta 5% po 100 gl. (s 16% davka)	78 gl. 20 kr.
Šteberna „ 5% „ 100 „ (s 16% davka)	80 „ 20 „
4% avstr. zlata renta, davka prosta	109 „ 15 „
Papirna renta, davka prosta	96 „ 45 „
Akcije avstr.-ogerske banke	847 „ — „
Kreditne akcije	273 „ 30 „
London	128 „ 35 „
Srebro	— „ — „
Francoski napoleond.	10 „ 12 1/2 „
Ces. cekini	6 „ 03 „
Nemške marke	62 „ 80 „

Tržne cene

dné 19. februarja t. l.

	gl. kr.		gl. kr.
Pšenica, hktl.	6 99	Špeh povojen, kgr.	— 68
Rež,	5 20	Surovo maslo, „	— 90
Ječmen, „	4 55	Jajce, jedno „	— 3
Oves, „	2 92	Mleko, liter „	— 8
Ajda, „	4 39	Goveje meso, kgr.	— 64
Proso, „	4 87	Telečje „	— 54
Koruz, „	5 04	Svinjsko „	— 60
Krompir, „	3 —	Kostrunovo „	— 36
Leča, „	12 —	Pišanec „	— 55
Grah, „	10 —	Golob „	— 25
Fizol, „	11 —	Seno, 100 kgr. „	3 —
Maslo, kgr.	1 —	Slama, „	3 —
Mast, „	— 64	Drva trda, 4 mtr.	6 50
Špeh svež,	— 60	„ mehka, „	4 10

„Ravnokar je v Cirilovi tiskarni v Mariboru prišla na svetlo

„Spominska knjižica“ potovanja v „Zlato Prago in slavnj Velegrad.“

Cena knjižice je s poštnino vred 45 kr., naročnina so pošilja pisatelju gosp. Vek. Vakažu k sv. Ani v Slov. goricah, pošta: Murek, Štajarsko; ali pa v Cirilovo tiskarno v Mariboru.

Knjiga se priporoča Slovenceem, tudi slovenskim kmetom za ktere je pisana. Kdor vzame 12 iztisov, dobi jednega za nameček.

Umetne

zobe in zobovja

ustavlja po najnovešem amerškanskem načinu brez vsakih bolečin ter opravlja plombovanja in vse zobne operacije

zobozdravnik A. Paichel,

poleg Hradskega mostu, I. nadstropje.

Vožnji red cesarjevič Rudolfove železnice.

Iz Ljubljane v Beljak.

Osobni vlaki				
Postaje	št. 918 po noči	št. 1714 jutraj	št. 1716 dopoldne	št. 1712 zvečer
Ljubljana j. k.		6:40	11:40	6:25
Ljubljana R. k.		6:44	11:45	6:29
Vikmarje		6:53	11:55	6:38
Medvode		7:4	12:7	6:49
Loka		7:17	12:21	7:2
Kranj		7:31	12:38	7:16
Podnart		7:48	12:56	7:33
Radovljica		8:5	1:14	7:50
Lesce		8:12	1:24	7:58
Javornik		8:29	1:46	8:15
Jesenice		8:39	1:57	8:23
Dovje		8:56	2:18	8:40
Kranjska gora		9:21	2:48	9:04
Rateče-Bela Peč		9:37	3:3	9:18
Trbiž		9:55	3:20	9:33
		št. 904	št. 916	št. 902
Trbiž	3:58	11:07	3:41	
Thörl-Maglern	4:11	11:17	3:55	
Podkloster	4:25	11:27	4:11	
Fürnitz	4:40		4:27	
Toplice Beljak (ostaj.)			4:35	
Beljak drž. ž. (ostaj.)	4:54		4:46	
Beljak j. k.	4:58	11:50	4:50	
	jutraj	dopoldne	popoldne	zvečer

Iz Beljaka v Ljubljano.

Osobni vlaki				
Postaje	št. 915 dopoldne	št. 903 popoldne	št. 957 popoldne	št. 917 zvečer
Beljak j. k.	11:51	4:42	5:8	10:45
Beljak drž. ž. (ostaj.)	11:56		5:14	10:58
Toplice Beljak (ostaj.)	12:02		5:20	
Fürnitz	12:10		5:30	11:14
Podkloster	12:24	5:7	5:50	11:40
Thörl-Maglern	12:36		6:3	11:59
Trbiž	12:48	5:26	6:16	12:18
	št. 1711	št. 1713		št. 1715
Trbiž	4:10	6:20		1:10
Rateče-Weissenfels	4:26	6:36		1:30
Kranjska gora	4:40	6:49		1:46
Dovje	5:6	7:14		2:19
Jesenice	5:26	7:34		2:43
Javornik	5:32	7:40		2:50
Lesce	5:51	8:04		3:15
Radovljica	5:57	8:11		3:22
Podnart	6:15	8:35		3:44
Kranj	6:33	8:55		4:2
Loka	6:49	9:13		4:20
Medvode	7:05	9:28		4:34
Vikmarje	7:17	9:41		4:46
Ljubljana R. k.	7:26	9:50		4:55
Ljubljana j. k.	7:30	9:55		5:—
	jutraj	zvečer		popoldne

Tisk „Katoliška Tiskarne“ v Ljubljani.

Naznanilo.

Kmetska posojilnica

Ljubljanske okolice,

registrovana zadruga z neomejenim poroštvom v Ljubljani

znižala je obresti posojilom in dovoljuje od današnjega dne naprej nova posojila s sledečimi pogoji:

1. posojila proti intabuliranemu dolžnemu ali zastavnemu pismu po 6%. Prvikrat računajo se tudi uradni stroški.

2. posojila proti menjici po 5½%, h katerim se še prištevajo uradni stroški kakor do sedaj.

Hranilne vloge sprejema po 4½%, obrestujejo se polmesečno; koncem leta pa obresti kapitalizirajo.

Obrestovanje hranilnih vlog s 5% proti polletni odpovedi se z današnjim dnem ustavi in strankam, katere so imele té na ta način vložene s tem do 1. marca t. l. odpovedó.

Uradni dan je vsaki torek od 9. do 12. ure. Prošnje za posojila se pa sprejemajo vsaki dan v tednu v navadnih uradnih urah

Pisarna društva je na Marije Terezije cesti hiš. št. 3 v Ljubljani.

Ljubljana dné 15. februarja 1887.

(3) Ravnateljstvo.

Po znižanej ceni.

Kmetom v pomoč.

Narodno-gospodarska razprava.

Spisal

(21) IVAN BELEC,

župnik.

Cena knjigi je znižana od 25 kr. na 20 kr., po pošti 5 kr. več; kdor jih vzame deset skupaj, dobi jednjsto brezplačno. — Knjiga obsega 9 pol v osmerki.

„Katoliška tiskarna“

v Ljubljani

Valcazovjev trg šte. 5.

Poštné zveze.

Odhod iz Ljubljane.

V Novomesto vsak dan ob 6 jutraj, sprejema blago in popotnike. Prostora je za pet ljudi.

V Lukovco preko Domžal vsak dan ob 7 jutraj.

V Kočevje preko Velikih Lasč vsak dan ob ½7 jutraj.

V Kamnik vsak dan ob ½5 popoldne poleti, ob 3 pozimi.

V Polhov Gradec in na Dobrovo vsak ponedeljek, sredo, petek in soboto ob ½5 popoldne poleti, ob 2 pozimi.

Na Ig ob ½5 popoldne poleti, ob 3 pozimi.

Prihod v Ljubljano.

Iz Novega mesta vsak dan ob 2 popoldne.

Iz Lukovce vsak dan ob 5. uri 25 min. popoldne.

Iz Kočevja vsak dan ob 6. uri 20 min. popoldne.

Iz Iga vsak dan ob 8. uri 30 min. jutraj.

Iz Kamnika vsak dan ob 9. uri 5 min. dopoldne.

Iz Polh. Gradca in Dobrove vsak ponedeljek, sredo, petek in soboto ob 9. uri 15 min. dopoldne.